

'DON QUICHOT'

**Spel: Brent Vandecraen,
Eugenia Quarshie
& Ehsan Rahimi Tembi
Regie: Stefan Perceval
Fotografie: Kris Dewitte**

Liefde is een schaduw.

*“De waarheid is het enige wat een mens nodig heeft.
Maar in het hoofd van Don Quichot niet.
Zijn waarheid is anders.
Zijn waarheid is Dulcinea.
Voor haar krabbelt hij recht na elke verloren slag.
Voor haar vecht hij met zijn fantasie.
En dan verklaren ze hem zot.
‘Maak het de wereld bekend!
Dames en heren, voor u staat de nieuwe Don Quichot!
We vermorzelen de ouwe!’ ”*

Brent Vandecraen (19) bewerkte het originele verhaal van Miguel de Cervantes van de dolende ridder DON QUICHOT en schreef zijn verhaal. Het verhaal van een jongen met een beperking die vecht tegen deze wereld waarin hij straks onbestaanbaar zal zijn. Over het verlangen naar liefde als je leeft met een beperking. Over de zoektocht naar het geloof in jezelf. Een schreeuw om liefde, een kreet voor menselijkheid.

Brent droomt er al jaren van om acteur te worden, maar zat gevangen in het buitengewoon onderwijs, zijn rolstoel en looprek. Tot hij kennismakte met Stefan Perceval, wat uitmondde in 33 solovoorstellingen van **'Wortel van glas'** en de voorstelling **'Henry V'** met HETGEVOLG. Brent is ondertussen in dienst bij HETGEVOLG, via het GTB-traject dat mensen met een arbeidshandicap ondersteunt in hun zoektocht naar werk.

Eugenia Quarshie (17) droomt er ook al jaren van om actrice te worden en kwam zes jaar geleden uit Ghana naar Turnhout. Ze volgt Zorg bij het CVO Noorderkempen en sloot zich aan bij **Dun Velleke**, de groep acteurs van T'ANTWOORD, de vereniging tegen armoede en sociale uitsluiting. Later maakte ze bij HETGEVOLG de indrukwekkende monoloog **'Eugenia's wereld'**.

Ehsan Rahimi Tembi (43) had een theatercarrière van 27 jaar in Iran toen hij als politiek vluchteling in ons land en HETGEVOLG belandde. Hij werkte hier 18 maanden via de wettelijke maatregel artikel 60, maakte het wondermooie **ZOOO** en hielp mee aan verschillende projecten. Ondertussen is hij een HETGEVOLG-antenne opgestart in Geel waar hij workshops geeft om mensen via de kunsten toe te leiden naar de arbeidsmarkt.

Fijn dat u de tijd neemt om deze lesmap te bekijken. Hopelijk vindt u in deze map verschillende opdrachten die het theaterbezoek zowel voor u als uw leerlingen op een positieve manier kan aanvullen. Als u opmerkingen of vragen heeft, mag u altijd een e-mail sturen naar marit@hetgevolg.be.

1. DON QUICHOT

(deze opdracht kunt u doen voor het zien van de voorstelling)

Deze voorstelling is gebaseerd op een beroemd boek geschreven door Miguel de Cervantes: 'De vernuftige edelman Don Quichot van La Mancha'. Het is in 1605 geschreven, maar nog steeds een zeer geliefd en populair verhaal. Hier iets meer informatie over dit boek:

'De vernuftige edelman Don Quichot van La Mancha' vertelt de komische reisavonturen van een oude edelman die denkt dat hij een dolende ridder is. Hij verlaat onder de naam **Don Quichot** van La Mancha zijn huis en begint een dwaaltocht over de wegen en het platteland van Spanje. Gezeten op zijn 'strijdros' **Rocinante**, in feite een oude, uitgemergelde boerenknol die hij ophemelt tot raspaard, en gehuld in een oud verroest harnas en een papieren helm, trekt hij ten strijde tegen alle soorten van onrecht en onrechtvaardigheid.

Op zijn trektocht wordt Don Quichot vergezeld door zijn buurman en dienaar **Sancho Panza**. Sancho is een kleine boer, analfabeet maar niet dom, die vooral van veel en lekker eten houdt.

Sancho weet dat z'n meester niet helemaal goed bij z'n hoofd is, maar toch volgt hij hem. Sancho luistert rustig naar zijn gekke ideeën en antwoordt er nuchter en voorzichtig op.

Door het stellen van goede daden hoopt Don Quichot beroemd te worden en zo in de gunst te komen van zijn grote liefde, de wonderschone **Dulcinea**. De zoektocht naar deze prachtige prinses is zijn ideaalbeeld van Aldonza Lorenzo, een eenvoudige boerendochter die hij nog nooit heeft gezien, en die misschien niet eens bestaat.

Al reizend ontmoeten Don Quichot en Sancho veel verschillende personages, van herders tot edelen, van misdadigers tot priesters.

Dat Don Quichot behoorlijk in de war is blijkt als hij herbergen aanziet voor kastelen, geestelijken voor schurken, windmolens voor reuzen, een hoertje voor een prinses, een kudde schapen voor een leger.

(Eén van de beroemdste scènes uit het boek is als Don Quichot en Sancho vechten tegen de **windmolens**.)

De botsing tussen een ideale, verzonnen wereld en de wereld zoals hij is, is het belangrijkste thema van het verhaal.

Don Quichot is zo uitgegroeid tot het stereotype van de idealist, een dwaze held die zich met zijn goede bedoelingen maar onpraktische daden min of meer belachelijk maakt.

Hij en zijn daden zijn zelfs zo beroemd dat ze in ons taalgebruik terechtgekomen zijn met onder meer deze uitdrukkingen:

- **tegen windmolens vechten** — een denkbeeldig gevaar bestrijden, of ook: proberen te veranderen wat niet te veranderen is, een hopeloze strijd voeren.

- **een Don Quichot** — iemand die een hopeloze strijd levert, iemand die nutteloze doelen nastreeft of een onbereikbare liefde najaagt, iemand die buiten de werkelijkheid staat.
- **donquichotterie** — een dwaas, idealistisch optreden.
- **een dulcinea** — een geïdealiseerde, onbereikbare vrouw.
- **een rossinant** — een slecht paard.

1.b Brent's Don Quichot

Brent Vandecraen (19) werd gepakt door het verhaal van Don Quichot; door de kloof tussen mooie dromen en de harde werkelijkheid.

Brent liep een hersenletsel op bij zijn geboorte en zit in een rolstoel, maar hij koestert ook een bijzondere passie voor theater. Als hij op het podium staat, blaast hij iedereen van zijn sokken.

Hij bewerkte het origineel naar zijn eigen verhaal; over wat je nodig hebt om normaal te zijn in deze wereld. Over het gemis van een liefde als je leeft met een beperking. Over het gevecht met zijn lijf, zijn moeder en zijn verlangens.

OPDRACHT 1: De wereld willen verbeteren.

Bekijk de spreekwoorden nog eens goed.

Wat zou jij aan de wereld willen verbeteren?

- Stel de bovenstaande vraag aan iedereen in de klas. Laat de leerlingen er even over nadenken. Het mag iets (bijna) onmogelijks zijn; de droom mag groots en 'dwaas' zijn (zoals Don Quichot zou dromen, zoals Brent droomt van nieuwe benen).
- Laat ze deze grootse wens in één zin op schrijven.
- Zonder de wensen al aan elkaar te vertellen, verdeelt de klas zich in groepjes van drie.
- Als iedereen in een groepje zit, lezen de leerlingen aan elkaar hun zin voor; wat ze graag willen verbeteren aan de wereld.
- De groep verzint samen voor alle drie de wereld-verbeter-wensen een eerste, concrete stap. Het maakt niet uit hoe klein die stap is, als het maar NU al gebeuren kan of ondernomen worden door de leerling zelf. Een tweede en een derde stap erbij verzinnen mag natuurlijk altijd, zolang ze maar concreet en uitvoerbaar zijn.
- Als iedereen ten minste één eerste concrete stap per wens in het groepje verzonnen heeft, mogen die groepjes die willen hun wensen en stappen komen vertellen voor de klas.
- Als deze opdracht enthousiast onthaald wordt door de leerlingen, kan er zelfs een volgende les kort over gesproken worden of de leerlingen die eerste concrete stap ook echt hebben ondernomen.

2. DRAAI DE WERELD OM.

(deze opdracht doet u het best na het zien van de voorstelling)

Lees het interview met Brent op de volgende pagina's.

In het interview zegt Brent:

'Stefan Perceval heeft me uit mijn rolstoel gehaald met zijn mooie woorden en positieve gevoelens. 'Komaan, Brent, komaan!', zei hij steeds. Stap voor stap heeft hij me verder gebracht. De eerste keer dacht ik: 'Wat zeg jij nu? Dat lukt toch niet.' Maar ik deed het. Een mirakel vind ik een groot woord. Er is ook wilskracht voor nodig.'

'Ik heb altijd gedacht dat het beter is dat ik geboren ben met een hersenletsel. Was mij dit later overkomen door een ongeval bijvoorbeeld, dan was het veel moeilijker geweest om het te aanvaarden. Ik had dan geweten wat het was om normaal te kunnen rondlopen. Maar nu is het andersom: nu kende ik alleen het leven in een rolstoel en mag ik leren stappen. Ik maak van iets negatiefs iets positiefs. Begrijp je?'

Brent heeft zijn met zijn eigen ervaringen en gevoelens de tekst bewerkt. In de voorstelling zegt zijn personage DON QUICHOT dit:

'De mensen verstaan mij niet.
Mijn wereld is één grote warboel, in hun hoofd.
Ik wil liefde.
Ik wil laten zien wie ik echt ben.
Wat ze denken is niet de waarheid.
De waarheid is het enige wat een mens nodig heeft om het te kunnen zijn.
Maar in mijn hoofd is het niet zo. In mijn hoofd ligt het anders. Mijn waarheid is anders. En dan verklaren ze mij maar zot. Ik krijg alles naar mijn hoofd gegooid wat slecht is. Als ik over 't straat loop, roepen ze zonder reden.. stomkop, idioot, halvegaren, pastoor, stuk onbenul, spast, debiel, zot, gehandicapte isoleercel!'

....

'als ik benen had
als ik benen had was ik niet zo bijzonder voor mezelf.
Als ik benen had voelde ik de onderkant van de wereld.
Als ik benen had was ik jouw ideaal.
Als ik benen had zou iedereen me vragen hoe ik over de wereld denk.
Als ik benen had zou ik duizend stappen zetten in 1 minuut.
Als ik benen had, als ik benen had.'

OPDRACHT 2.1: draai de wereld om.

Iedereen heeft wel een soort beperking. Bij sommige mensen is dat iets opvallends, iets fysieks (zoals bij Brent), bij andere mensen is dat niet goed kunnen lezen, een slecht gehoor hebben of niet handig zijn.

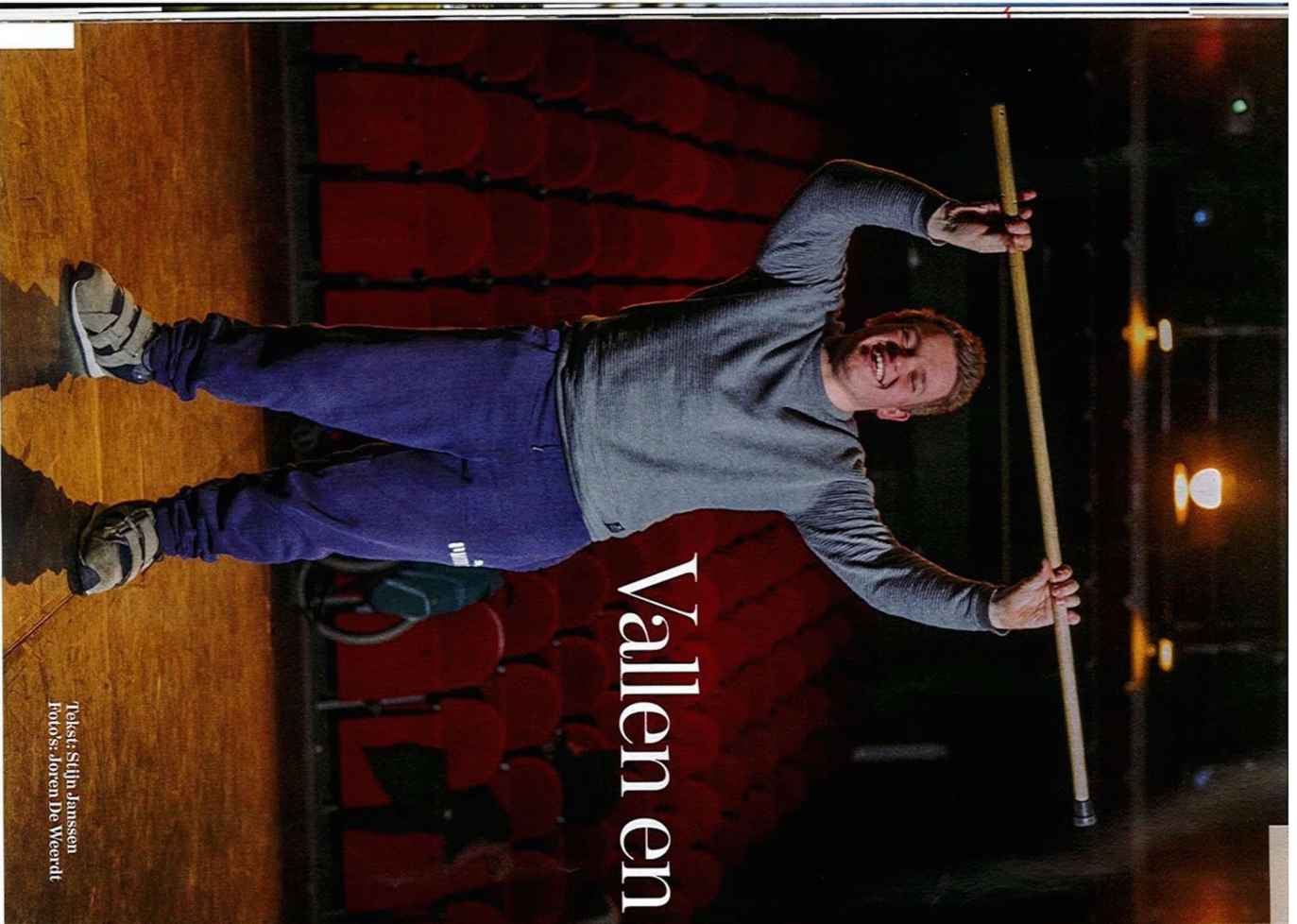
Don Quichot en Brent lijken in die zin op elkaar: ze zien hun 'beperking' niet als beperking, maar als een mogelijkheid om de wereld anders te zien en zo verder te groeien.

- Wat is jouw beperking? Of, waar krijg je altijd veel commentaar op (van bijvoorbeeld je ouders, je vrienden, de leerkrachten, van jezelf)? Dat mogen meerdere kleine (onbelangrijke) dingen zijn, zoals: slordig, stil zijn, te laat komen, niet stil kunnen zitten, veel praten, enz..
- Laat de leerlingen hun 'beperkingen' voor zichzelf opschrijven. Schrijf er ten minste 2 op. Meer mag altijd. Het kan helpen er een aantal klassikaal te benoemen.
- Iedereen geeft nu zijn papier met de paar 'beperkingen' erop aan zijn of haar buurman of buurvrouw.
- Denk nu eens anders; zoals Brent en Don Quichot. Denk eens om. Wat zou de positieve kant van die 'beperkingen' kunnen zijn? (Bijvoorbeeld; als je heel stil bent, ben je misschien een meester-observator? Of als je niet stil kunt zitten, ben je misschien een ideale gangmaker en initiatiefnemer? Of als je slordig bent, misschien is dat omdat je zo veel ideeën in je hoofd hebt?)
Zoals Johan Cruyff zei (een Nederlandse voetbalgrootheid): 'Elk nadeel heeft zijn voordeel'.
- Verzin dus waarom die 'beperking' eigenlijk een kenmerk is van een talent. (Om de leerlingen op weg te helpen, kunnen een aantal beperkingen klassikaal besproken worden. Ook kunnen de leerlingen elkaar in groepjes van 3 helpen).
- Lees er zeker een aantal klassikaal voor.

OPDRACHT 2.2: Als ik benen had, dan..

DON QUICHOT wil graag benen, zo zegt hij in de tekst (zie hierboven). Want als hij benen had, dan was alles 'normaal' geweest. Gelukkig weet Brent zelf wel beter.

- laat de leerlingen de zin 'als ik..., dan...' aanvullen. (Dit moet een positieve wens zijn; iets dat ze graag zouden willen).
- Vraag ze de zin op te schrijven.
- Vraag hen om hun zin eronder verder uit te leggen. Waarom willen ze dat? Wat maakt het verschil met nu dan zo groot?
- De leerlingen onderbouwen hun wens met ten minste één argument. Meer mag altijd.
- Vraag de leerlingen vervolgens om eens na te denken of ze het niet zonder de 'als' kunnen verweeslijken?
- De leerlingen schrijven er vervolgens ook één argument bij waarom ze de 'als' niet nodig zouden hebben.

Vallen en steeds weer opstaan

Brent Vandegraen

T U R N H O U T

Het wonderlijke verhaal van een acteur die tot het uiterste gaat

Een jaar geleden zat hij nog weg te kwijnen in het bijzonder onderwijs, vandaag is hij vast in dienst bij de Turnhousse theaterwerkplaats HETGEVOLG. Al sinds zijn geboorte zit hij in een rolstoel, over een halfjaar zal hij volledig zelfstandig kunnen stappen. Ook al heeft hij niet graag dat het woord mirakel gebruikt wordt, toch dringt het zich op: Brent Vandegraen (18) is een mirakel.

Brent wacht ons op in zijn rolstoel aan een tafeltje in het renmoertegate van HETGEVOLG. Er is net een klas gearriveerd van De Maat, een school voor buitengewoon onderwijs in Kasterlee. De kinderen zijn uitgelaten voor de laatste repetitie van hun theaterproject dat ze samen met regisseur en directeur van HETGEVOLG, Stefan Perceval, hebben opgezet. Ze verdwijnen naar de podiumzaal. Als we even later de zaal betreden voor een fotosessie met Brent, neemt Stefan de gelegenheid te baat om hem voor te stellen aan de kinderen. Hij vraagt zijn protégé om aan hem te laten zien wat hij kan. Brent hijst zich uit zijn rolstoel en zet een paar passen op het podium. De kinderen beginnen spontaan te applaudisseren. "Kijk", zegt Stefan Perceval, "Brent zat vorig jaar nog in het buitengewoon onderwijs. Vandaag is hij acteur bij HETGEVOLG. Als jullie finke-je best doen, kan dit ook met jullie gebeuren."

Even later zitten we met Brent aan tafel en spreek ik hij vol lof over Stefan Perceval. "Hij heeft me uit mijn rolstoel gehaald met zijn mooie woorden en zijn positieve gevoelens. Komman, Brent, komman!", zelt hij steeds. Slap voor sap heeft hij me verder gebrecht. De eerste keer dacht ik: "War zeg jij nu? Dat lukt toch niet. Maar ik deed het. Een mirakel vind ik een groot woord. Er is ook wiskracht voor nodig."

Als Brent het verhaal van zijn leven vertelt, vraag je je af hoe zwaar het noodlot een familie kan treffen. "Ik heb nog een tweelingbroer, Sam", zegt hij. "Hij is vijf minuten vroeger geboren dan ik en heeft bij de geboorte een nog ernstiger hersenletsel opgelopen. Sam heeft het nog zwaarder dan ik. Toch begrijpt hij veel dingen en reageert hij op zijn eigen manier."

Het hersenletsel dat Brent bij zijn geboorte opliep, was ook zeer ingrijpend. "Leren lopen was er als kind niet bij. Toch heeft die handicap hem geen kindertijd vol frustraties en genis bezorgd. "Ik werd niet gepest door mijn beperking", zegt hij kortdaat. "Ik heb geen ongelukkige jeugd gehad. Ik weet vooral dat ik niets te kort ben gekomen. Vandaag besef ik echt dat veel mensen mij graag zien. Ook ik zie veel mensen en de wereld graag. Als ik 's avonds in de zetel zit, denk ik vaak: 'Fantastisch wat mensen allemaal willen doen voor mij.'"

Oudkind

Wat tijdens het gesprek meteen opvalt, is dat Brent er niet zomaar eis uitlapt. Hij heeft duidelijk nagedacht over wat hij zegt. Brent is een 18-jarige die spreekt met de ernst van een veertiger. Ook daar heeft hij een verklaring voor: "Pas rond mijn

30

travalfle ben ik goed beginnen te beseffen dat ik in een rolstoel zat en kreeg ik het daar moeilijk mee", zegt hij. "Op school had ik altijd een band met de leerkracht, nooit een hechte band met mijn medeleerlingen. Dat vond ik vreemd. Ik zat altijd tussen de volwassena. Spelen met kinderen heb ik eigenlijk nooit gedaan. Leerkrachten zeiden vaak tegen mij: 'Brent, je reageert zo wijs. Eugenia (Quarshie, een Ghanees meisje van 17 en zijn tegenspeler in *Don Quichot*, herstikt dat hij in september zal brengen, vel.) is zo oud als ik, maar ze is zo uitbundig. Mijn moeder beweert dat alle jongeren van mijn leeftijd zo zijn. Terwijl ik altijd serieus ben. Al jaren denk ik na over mijn toekomst. Hoe zal het verder met mij moeten gaan? Ga ik ooit wel een lief vinden?"

Beknot

Wat Brent tot vandaag wel mateloos frustrant is, is dat hij door zijn beperking als vanzelfsprekend in het buitengewoon onderwijs terecht kwam. "Ik ben eerst naar een gewone kleuterschool gegaan", zegt hij. "Tot ze merkten dat er iets aan de hand was met mij. Toen hebben ze me naar het buitengewoon onderwijs gestuurd. Maar ik voelde me geen jongen met een beperking. (6e) Ik vind 'beperking' een vies woord. Ik haat het. In het buitengewoon onderwijs had ik voortdurend het gevoel dat ik er weg wilde. Ik kon het ook niet verdragen om tussen leerlingen met een beperking te zitten. Pas op: ik heb respect voor hen, maar ik voelde me soms heel ongenakkelijk. In het buitengewoon onderwijs werd alleen maar gefocust op mijn beperking. Ik werd een stille jongen en kwam niet meer voor mezelf op. Ik voelde me er beknot en gefrustreerd. Als ik nu telefoneer met leerkrachten van vroeger durf

ik het hen ook te zeggen: 'Julie, halen niet genoeg uit de leerlingen.'"

Ben na later - op 21 december - vond dan de ontmoeting plaats die zijn leven totaal zou veranderen. Hij leerde Stefan Perceval kennen. De Antwerpse regisseur werd door zijn school gevraagd om met de leerlingen een theaterproject op te zetten. "Ik heb een tegen mezelf gezegd: 'Als je Stefan en pakken krijg, haat je hem niet meer los.' Ik heb hem gevraagd of hij een stuk kende waarin ik zou kunnen meespelen. Een paar weken later kwam hij al met *Wortel van glas*, een monoloog van Josse De Pauw. Niemand gelooft erin. Hoe zou ik - een jongen uit het buitengewoon onderwijs - een theaterstuk van veertien pagina's uit het hoofd kunnen leren? En eerlijk gezegd, ik geloofde dat zelf ook niet. Maar ik heb bewezen dat ik het kan."

Wortel van glas werd Brents eerste en meteen ook fel opgemerkte theaterprestatie. Hij bracht de monoloog maar liefst 33 maal in heel Vlaanderen. "Ik speelde het vooral voor leerlingen uit beroepsscholen", vertelt hij. "Het was altijd misselijk in de zaal. Na de voorstellingen kwamen de leerlingen naar me toe. 'Respect maar', zeiden ze. 'Ik kreeg telkens de tranen in mijn ogen.'"

Viegeles

Een week na ons gesprek zitiem we op vrijdagavond in het HETGEVOLG voor een eerste toonmoment van *Don Quichot*. De volledige afgewerkte versie van het stuk zal pas in september van dit jaar te zien zijn. Brent wordt in het stuk opnieuw geregisseerd door Stefan Perceval. "Het verhaal van *Don Quichot* is het verhaal van mensen die tegen windmolens vechten", vertelt Perceval voor de voorstelling begint. "Dit is dan ook het verhaal van Brent, een

jongen met ongeëvenaard veel talent, maar die door de maatschappij niet voor vol wordt aanzien. Brent is nu vast in dienst bij HETGEVOLG. Hij gaat niet langer naar het buitengewoon onderwijs. Dat wilde hij niet meer. Als remand zijn passie volgt, moet je dat onderschrijven. Dat is wat we hier in HETGEVOLG doen: we boeien viergeles voor mensen als Brent. Maar uiteindelijk moet hij zelf vliegen"

Zwaartekracht

Het is een volstrekt kale scène waarin Brent met grote stokken onder zijn armen kondaat het podium opstapt. Even later haat hij die stokken voor wat ze zijn en zet hij forse stappen zonder enig houvast. Deze *Don Quichot* is een halter waarin Brent verschillende pas de deus uitvoert met zijn twee medespelers. Ze ondersteunen hem, dragen hem, wassen hem, laten hem in hun armen rusten. Een uur lang flirt hij met de zwaartekracht, maar hij blijft overvloed. Het is een fysieke krachttoer die je bij momenten de adem beneemt. Maar ondertussen declameert hij vol vuur zijn tekst. Brent is gezegend met een warme, volle stem waarmee hij het publiek meeneemt in de ban neemt. Grote delen van de tekst heeft hij bovendien zelf geschreven. De woorden zijn hem letterlijk op het lijf geschreven. Als hij na een uur het podium verlaat, roept hij het uit: "Ik ben een mens!" Vliegen, zoals Perceval het voor ogen heeft, is voor Brent nog niet weggelegd, maar stappen behoeft plots wel tot zijn mogelijkheden. "Stefan gebruikt theater om mijn fysieke grenzen te verleggen", zegt Brent. "Hij is een harde leermeester en wordt alsmaar veeleisender. Bij *Wortel van glas* moest ik me nog vooral concentreren op de tekst. Bij mijn tweede stuk, *Henrick V* (samen met acteur Peter Van de

“In het buitengewoon onderwijs werd ik een stille jongen en kwam ik niet meer voor mezelf op”

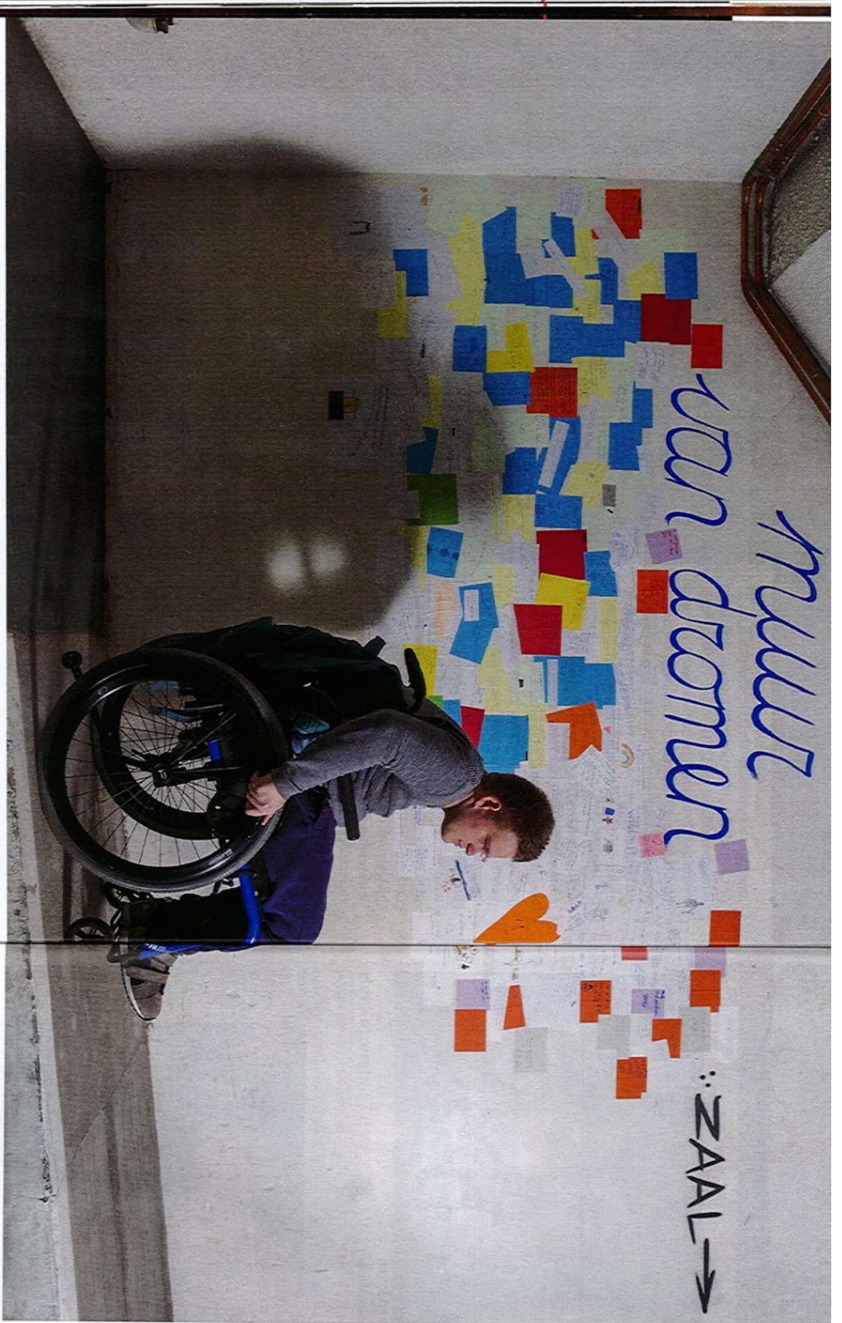
“Al jaren denk ik na over mijn toekomst. Hoe zal het verder met mij moeten gaan? Ga ik ooit een lief vinden?”

31

Brent met Stefan Perceval. "Stefan gebruikt theater om mijn fysieke grenzen te verleggen", zegt hij.

Samen met Eugenia Quarshie en Ehsan Rahimi tenbin in *Don Quichot*. Foto: Kris Dewitte

●●●
 “Ik heb met Stefan Perceval afgesproken dat ik in juni kan stappen. Ik ga grenzen verleggen waar van ik dacht dat het nooit zou lukken”

●●●
 “Elke dag dat ik bij HETGEVOLG ben, denk ik: ‘Ik mag toch mijn pollekes kussen’”

●●●
Uitme droom voor 2017
 “Stefan stelt voor dat ik me als vrije student ga inschrijven in het conservatorium. Hij meent dat. Ik denk: ‘Ja, dat wil ik!’ Maar conservatorium: dat klinkt zo groots. Ik durf het amper luidop zeggen. Is dat wel weggelegd voor mij?”

Brent bij de muur van dromen in HETGEVOLG. Zelf maakt hij zijn droom om acteur te worden volop waar.

Veld, red.) dwong hij me al een aantal stappen te zetten zonder looprek in de buurt. Ik heb toen gehuild. Maar Stefan wilde me laten aanvoelen dat ik dat kon. Met Don Quichot zetten we een derde stap. We hebben met elkaar afgesproken dat ik in juni kan stappen. Ik zal hier dan niet als een gek kunnen rondlopen, maar ik zal wel een flink aantal stappen zelfstandig kunnen zetten. Ik ga grenzen verleggen waar van ik dacht dat het nooit zou lukken. Maar het werkt zo bevreemdend. Ik voel me er sterker door. Ik kan het.”

Toch hoort Brent zich ervoor een curtosum te warden, dat wil zeggen: een jongen die door het theater uit zijn rolstoel is gestapt. “Ik wil mensen vooral laten zien dat de twee perfect te combineren zijn: de fysieke inspanning en het acteren”, zegt hij. “Het strafte is dat mijn looprek of die stokken gaan horen bij de rol die ik speel als ik eenmaal op de planken sta. De Brent niet het looprek is dan weg. In Henry V speel ik de zoon van de koning, die in een rolstoel zit. Ik speel dat, maar ik ben dat niet. Mijn papa zei: ‘In die rol zou je denken dat je niet echt in een rolstoel

zit. Brent.’ Dat vond ik zo schoon. Dat was het mooiste compliment dat ik ooit heb gekregen.”

Positief

Bij ons afscheid zegt Brent iets dat ons erg treft. “Ik heb altijd gedacht dat het beter is dat ik geboren ben met een hersenlesie. Was mij dit later overkomen door een ongevallig lijfverval, dan was het veel moeilijker geweest om het te aanvaarden. Ik had dan geweten wat het was en normaal te kunnen rondlopen. Maar nu is het andersom: nu ken ik alleen het leven in een rolstoel en mag ik leren stappen. Ik maak van iets negatiefs iets positiefs. Begrijp je?” Dan stellen we hem een onmogelijke vraag. Wat is het belangrijkste: kunnen stappen of theater spelen? “Ik wil ze allebei heel graag”, antwoordt hij. “Maar als ik eenlijk ben, vind ik theater toch nog het belangrijkste. Dat klinkt misschien onbegrijpelijk, maar voor mij is theater op dit moment alles. Ik ga tweemaal per maand naar een theaterstuk kijken en vind dat telkens geweldige. Voorheen

kende ik dat niet. Mijn ouders gingen nooit naar het theater. Maar toen ik een jaar of vijf was, wilde ik op feestjes al de ster uithangen. Op mijn waaflde kwam de ambitie opzetten om acteur te worden. Waarom acteur? Dat weet ik nog steeds niet. Maar ik wilde zeker bewijzen dat het acteurschap ook is weggelegd voor iemand in een rolstoel. Mijn grote voorbeelden zijn Peter De Graef (speelde onder meer in *Don eijde van den eijde*, red.) en Viviane De Myrck (te zien in *Met man en macht*, red.). Ik hou van acteurs van de oudere generaties. Die geven me echt kriebels. Wat zij doen, wil ik ook kunnen. Ze geven me een enorme energie en de kracht om zelf te acteren. Stefan heeft me ook al gewaarschuwd dat er een tijd zal komen dat hij me zal moeten loslaten. Hopelijk gaan andere regisseurs me nu zien spelen en me kansen geven.”

Meisje

Er is een slote nog één ding dat hij kwijt wil. “Wat ik nu nog steeds het moeilijkste vind”, zegt hij, “is de vraag of ik ooit een meisje ga vinden. Hoe moet ik dat

aanpakken? Als ik vroeger naar een feest ging en een koppeld zag dansen, dan had ik het daar zeer moeilijk mee. Ik heb er op mijn kamer al veel om zitten huilen. Dat ligt voor mij gevoeliger dan de rolstoel waarin ik zit. Maar nu ik hier bij HETGEVOLG zit, geloof ik eraan dat ook dat gaat lukken. Ooit zal er een meisje op mijn pad komen. Hier kijken ze niet meer naar mijn beperking. We praten over alle onderwerpen, maar niet over mijn beperking. (Jef) Er is geen beperking! Ik wil laten zien dat elke mens met een beperking zijn eigen weg kan gaan. Ik ben eromveel waard als een normaal persoon. Maar niet iedereen heeft het geluk gehad een Stefan Perceval tegen te komen. Elke dag dat ik hier ben, denk ik: ‘Ik mag toch mijn pollekes kussen.’ Mijn vader en moeder zijn heel trots op mij. Ik moet hen op mijn blote knieën bedanken. Ze staan honderd procent achter mij. Ze besciften nu ook onze Brent heeft zijn passie gevonden.” ■

INFO: Don Quichot met Brent Vanderaen, Eugenia Quanshe en Erisan Rahmi tenn gaat in september in première. Meer info op www.hetgevolg.be

3. DULCINEA – de (onbereikbare) liefde

(deze opdracht kunt u het best doen na het zien van de voorstelling)

Eugenia, een jonge vrouw afkomstig uit Ghana, speelt zijn al of niet imaginaire (verzonnen) liefde. Zij sust hem, houdt van hem, maar is ook streng voor hem. Ze staat altijd achter hem; zou ze er wel echt zijn? Of leeft ze in zijn hoofd?

Lees nog eens de onderstaande tekstfragmenten:

DON QUICHOT:

“ik hou van u Dulcinea
jij leeft in mijn hoofd.
De mooiste waanzin die er bestaat.
Als ik 's morgens opsta, zie ik jou.
Ik weet dat jij er bent.
Jij bent het enige dat echt is in mijn hoofd.’

.....

‘elke seconde verlang ik naar iemand. Iemand die diep in mij kijkt en die mijn ziel opneemt in haar leven. Is ze hier? Hoort ze mij? Respekteert ze mij? Negeert ze mij?’

....

Ik zie haar overal:
Op een stoel
In de garage
In de lift.
Ik zie haar in mijn spiegelbeeld.
Ik geef mij over.
Ik ben van u.

DULCINEA:

Ik wil iemand met bruine ogen
ik wil iemand met kleine oren
ik wil iemand met een baard
niet te veel.
Iemand met een mooi lichaam.
Iemand die sociaal is
Iemand die van mij houdt
Iemand die mij helpt
Iemand die graag werkt
Iemand die niet saai is
Ik wil niet iemand die dik is.
Ik wil iemand die hier leeft.
Here and now!
Do you hear me?
Do you hear me?
Don Quichot!

OPDRACHT 3: liefdesverhaal

Iedereen, met of zonder beperking, zoekt naar liefde. Het liefst naar de ware liefde. Voor iedereen is dit een uitdaging en brengt het veel onzekerheid met zich mee. Als je een beperking hebt, maakt het dat (misschien) een stuk ingewikkelder. Zou Don Quichot zijn ware liefde vinden? Zal de liefde ook beantwoordt worden?

- Bedenk een scène waarin Don Quichot zijn ware liefde in Dulcinea vindt. Dat doe je in de volgende stappen:
- Verdeel de klas in groepjes van 3.
- Laat de groepjes de 5 W's invullen, namelijk:
 - wie?** (Dat moeten Don Quichot en Dulcinea zijn, maar daar mogen ook nog meerdere personages aan toegevoegd worden)
 - wat?** (verliefd worden)
 - waar?** (verzin een toffe plek voor het overslaan van de vonk)
 - wanneer?** (gebeurt het in het nu? Of in de toekomst als ze oud(er) zijn?)
 - waarom?** (waarom slaat de vonk ineens over? Of zat het er aan te komen dat ze een koppel zouden worden?)
- schrijf er een kort verhaal met z'n drieën over, of schrijf het uit als een scenario met een dialoog (gesprek tussen twee mensen)
- Werken er leerlingen liever met beeld? Vraag ze dan een fotoreeks van minimaal 5 foto's te maken van deze scène (dat mag met een smartphone natuurlijk).
- Het is leuk om elkaar de verhalen en/of dialogen voor te lezen in de klas, of de fotoreeks te laten zien.

4. Sancho – echte vriendschap

DON QUICHOT zegt, terwijl hij recht staat en de hand van Sancho vast houdt:

“zonder jou.

Zonder jou ben ik niets. Kan ik niets

Zonder jou heb ik geen gevoel

Zonder jou kan ik niet denken

Zonder jou heb ik geen besef van de dingen rond om me heen

Zonder jou kan ik mijn sokken niet aan doen

Zonder jou krijg ik het kastje van de badkamer niet open

Zonder jou word ik niet gewassen

Zonder jou kan ik niet naar de wc gaan en wordt mijn gat niet afgeveegd

Zonder jou ben ik bedlegerig

Zonder jou kan ik niet staan en val ik duizenden keren per dag

Ik kan mijn onderbroek niet aan doen. Zonder jou krijg ik mijn T-shirt niet aan en wordt mijn hemd niet dicht geknoopt

Zonder jou ken ik geen fierheid

Zonder jou ben ik de grootste debiel

Zonder jou ken ik de zin van het leven niet

Zonder jou ben ik een ongeschoren landloper

Zonder jou is mijn leven onbestaanbaar

Ik ben een grote last voor mezelf als jij er niet bent

Jij bent mijn evenwicht in dit leven

Jij bent mijn evenwicht in dit leven

OPDRACHT 4: echte vriendschap

Vriend Sancho en de moeder van Don Quichot steunen Don Quichot alle twee uit liefde, uit vriendschap. Ze proberen hem beiden op hun eigen manier te beschermen. Dat doet Sancho anders dan de moeder van Don Quichot. De moeder zegt: 'Don Quichot, ik hou van je, maar doe maar normaal. Deze wereld is niet gemaakt voor jongens zoals jij'. Sancho gaat juist mee met Don Quichot in zijn wereld, maar verzorgt hem wel (blijkt uit de tekst hierboven).

Lees bovenstaande tekst voor en bespreek de volgende vragen klassikaal:

- Wat is het verschil tussen hoe zijn moeder hem probeert te steunen en hoe Sancho Don Quichot steunt?
- Vraag de leerlingen om hun gedachte met ten minste één argument te onderbouwen.
- Herkennen de leerlingen de intense vriendschap? Of de hand van de (over)beschermende moeder? Zo ja, kunnen ze een voorbeeld geven?
- Vraag hen hoe ver ze willen gaan voor echte vriendschap? Wat doe je en wat niet meer? En waarom?

5. nagesprek

DON QUICHOT:

Welke ouders geven mij de stem die mijn droom over de wereld verspreidt.
Welke priester schenkt me een gebed waarmee ik de hemel kan open scheuren.
Waarom hoor ik niet thuis in deze wereld?
Welke spieren moet ik gebruiken om zoals jij en jij en jij te zijn?
Wanneer mag dit gevecht stoppen?
En kan ik ademen op het ritme van mezelf?
Ik wil een winnaar zijn in dit leven.
En iemand die gelooft in mezelf.
Geen gefluister meer als ik voorbij kom;
"Daar is de ridder die tegen de windmolens vecht."
Nee, ik wil het ritme van mijn leven
Dat is het enige wat telt.
Toe, ik smeed je, zeg me dat je van me houdt.
Geen harnas meer in dit leven.
Kijk naar me.
Kijk naar me.
Kijk naar me!!!

Ehsan

Jij bent geen ridder.

Dulcinea

Yes you are!

Ehsan

Jijhebtbeperking.

Dulcinea

You are a knight.

Don Quichot

Mag ik alsjeblieft een mens zijn?

Ehsan

Een mens met een beperking.

Don Quichot

Mag ik de wereld als een spiegelbeeld gebruiken?

Dulcinea

You are a knight.

Don Quichot

Mag ik dan alsjeblieft fouten maken?

Mag ik dan zeggen dat ik niet van je hou ook al weet ik dat jij de enige bent die mij verzorgen kan?

Dulcinea

You are a knight.

Don Quichot

Mag ik je dan alsjeblieft afstoten ook al weet ik dan ik je nodig heb.

Mag ik alsjeblieft mens zijn en niet de dwaas die tegen zichzelf moet vechten.

Mag ik de wereld gebruiken als spiegel.

En wil je dan alsjeblieft over mijn beperking kijken?

Mag ik fouten maken?

Alsjeblieft?

Alsjeblieft?

Mag ik mens zijn?

Alsjeblieft?

Mag ik mens zijn?

Mag ik mens zijn?

....

Brent geeft ons met deze bewerking van Don Quichot inzicht over hoe het is om met een beperking te leven. Want zoals hij nooit heeft ervaren hoe het is om 'normaal' te zijn, of toch te bewegen zonder rolstoel, zo weten wij niet hoe het is en wat er allemaal bij komt kijken als je leeft met een beperking zoals Brent. Zo confronteert Brent als Don Quichot met zijn idealen en bijzondere ideeën ons met hoe wij over de wereld denken en hoe wij ons op deze wereld gedragen. Misschien is zijn imaginaire wereld wel veel realistischer en echter dan de harde werkelijkheid? Misschien is zijn gekte wel lang zo gek niet; is 'anders zijn' lang zo anders niet en zijn wij het, de toeschouwers, die eerder gek zijn door vast te houden aan een beeld van iemand met een beperking die niets kan of niet geliefd zou kunnen zijn.

OPDRACHT 5: nagesprek

Bespreek aan de hand van het bovenstaande fragment de volgende vragen met de klas over de voorstelling:

- Wat heb je gezien tijdens de voorstelling?
- Wat is je opgevallen?
- Wat vond je bijzonder om te zien, zowel positief als negatief? (Motiveer je antwoord met ten minste één argument).
- Wat is je het meeste bij gebleven van wat Don Quichot zei of deed? Of wat Sancho of Dulcinea zei of deed? En waarom? Probeer je antwoord te motiveren.
- Is Don Quichot een held of een anti-held? Of kan een anti-held ook een held zijn? Zo ja, wanneer is Don Quichot in jouw ogen een held? Zo nee, waarom niet?

**Heeft u vragen of opmerkingen naar aanleiding
van de lesmap of de voorstelling?
Of hebben de leerlingen zulke mooie dingen
gemaakt of gezegd dat u dat met ons wilt delen?
We horen het graag!
Meer info via marit@hetgevolg.be**